

3

พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542:

ศึกษาเฉพาะมาตรการในการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

๒๓ มี.ค. ๕๕

โดย

กิตติภักดิ์ ลักษณะพิสูทธิ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2546

อธิบดีพนักงาน

๕๔ ก.พ. ๒๕๔๗

จาก.....

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะนิติศาสตร์

สารนิพนธ์

ของ

นายกิตติภักดิ์ ตักขณพิสุทธิ์

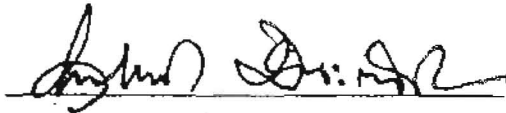
เรื่อง

พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542:
ศึกษาเฉพาะมาตรการในการจับหรืออายัดทรัพย์สิน

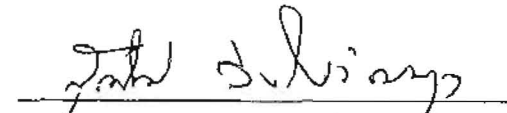
ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2546

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

กรรมการสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล)

บทคัดย่อ

ในปัจจุบัน เหล่าอาชญากรได้อาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการกระทำความผิดประกอบกับการรวมตัวของเหล่าอาชญากรเป็นองค์กรขนาดใหญ่ และมีการกระทำความผิดในลักษณะข้ามชาติ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อสังคม เศรษฐกิจ ในทุก ๆ ประเทศจากการนำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมาทำการฟอกเงิน เพื่อนำกลับไปใช้เงินทุนหมุนเวียนในการกระทำความผิดอีก บรรดาประเทศต่าง ๆ จึงได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อหาแนวทางแก้ไขการฟอกเงินของเหล่าอาชญากรต่าง ๆ และเห็นความจำเป็นในการร่วมมือของทุก ๆ ประเทศ เพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยมีลักษณะที่เป็นแบบแผน มีระเบียบ และอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานประชาชน ตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแหล่งที่เหล่าอาชญากรใช้เป็นสถานที่ฟอกเงิน เช่น สถาบันการเงิน สำนักงานที่ดิน ผู้ประกอบอาชีพในการให้คำปรึกษาทางการลงทุน เป็นต้น

ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ตั้งเห็นความสำคัญของการร่วมมือเพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงได้เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญากรุงเวียนนา (Vienna Convention 1988) เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544 ร่วมกับเหล่าสมาชิกอีกกว่าร้อยประเทศ เพื่อร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต่อไป

อนึ่ง วิธีการหรือมาตรการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ฉบับนี้ ในหลาย ๆ เรื่อง เป็นวิธีการและมาตรการพิเศษ เช่น การค้นโดยไม่มีหมายค้น การดักฟังทางโทรศัพท์ การเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินในทางแพ่ง หรือการผลักดันการพิสูจน์ให้ตกแก่เจ้าของทรัพย์สิน หรือผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้น เป็นต้น ซึ่งวิธีการและมาตรการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญให้การรับรองและคุ้มครองไว้ ดังนั้น การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้ จึงจำเป็นต้องอ้างอิงที่ซึ่งจะต้องเกิดจากความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ฉบับนี้ได้ให้อำนาจไว้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐาน และก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญให้การรับรองและคุ้มครองไว้ให้น้อยที่สุด

นอกจากนี้ ในการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการจำเป็นต้องใช้ความรู้ความเข้าใจของตนเองในการพิจารณาว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด โดยในบทสรุปและข้อเสนอแนะนั้น ผู้ศึกษาได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการยึดหรืออายัดค่าสินไหมทดแทนที่ได้จากการประกันชีวิต ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า การดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าว

เป็นประเด็นที่น่าจะนำไปศึกษาพิจารณาต่อไปเพื่อไม่ให้เกิดการยึดหรืออาศัยทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยรวม และเป็นการขยายความหมายของคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” โดดเกินกว่าที่กฎหมายมุ่งประสงค์

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความสามารถของรองศาสตราจารย์ ดร. ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและรองศาสตราจารย์ ดร. สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาอุทิศเวลาอันมีค่าให้คำชี้แนะและตรวจแก้ไขเนื้อหาสาระของสารนิพนธ์การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ จนเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองไว้ ณ โอกาสนี้

ทั้งนี้สารนิพนธ์การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้จะสำเร็จเป็นรูปธรรมไปไม่ได้หากขาดคุณนันทพร ธนไพศาลกิจ ผู้ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา ผู้เขียนขอขอบคุณด้วยหัวใจ

สุดท้ายผู้เขียนขอขอบคุณความคิดทั้งหลายแก่ครอบครัวผู้ซึ่งเป็นแรงผลักดัน เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านต่อผู้เขียนด้วยดีเสมอมา

กิตติภักดิ์ ถักษณพิสุทธิ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2546